Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

Comisiwn y Cynulliad
Assembly Commission

NAFWC 2014 (Papur 5)
Adroddiad y Bwrdd Rheoli

Dyddiad: 25 Tachwedd 2009
Amser: 07.45
Lleoliad: Ystafell Gynadledda 4B
Enw a rhif ffôn yr awdur: Claire Clancy, est 8823

Adroddiad y Bwrdd Rheoli i Gomisiwn y Cynulliad - Tachwedd 2009

Paratowyd y papur hwn i'w ystyried gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Penderfynwyd ei bod yn addas ei gyhoeddi wedi iddo gael ei ystyried yn unol â rheolau'r Comisiwn ar gyfer cynnal busnes.

1 Nodau strategol Comisiwn y Cynulliad

1.1 Nod strategol – hyrwyddo datganoli ac annog rhagor o bobl i gymryd rhan yn y broses

(a) Sylw yn y cyfryngau

Bu'r cyfryngau'n canolbwyntio'n ddiweddar ar y cymorth ariannol ar roddir i Aelodau'r Cynulliad ac, yn benodol, ar Fesur arfaethedig y Comisiwn ynghylch creu Panel Taliadau Annibynnol i bennu cyflogau a lwfansau Aelodau. Cynhaliwyd nifer sylweddol o gyfarfodydd â'r wasg ac, yn gyffredinol, roedd y sylw a gawsom yn ffafriol er y cafodd gwrthwynebiad i'r Mesur ychydig o sylw negyddol.

Cafodd y Cynulliad sylw ffafriol am bedwar diwrnod yn olynol ar ôl rhoi cam cyntaf argymhellion y Panel Adolygu ar waith. Cafodd yr hyn sy'n cael ei roi ar waith ym mae Caerdydd ei gymharu'n ffafriol â'r hyn sy'n digwydd yn San Steffan.

Cafwyd rhywfaint o sylw negyddol ar ôl rhyddhau gwybodaeth, yn unol â'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth, yn ymwneud â chost bws y Cynulliad Cenedlaethol a diwrnodau

cwrdd i fwrdd y staff. Er hyn, roedd ein hymatebion yn gryf ac fe'u dyfynnwyd yn llawn yn y stori yn y Western Mail. Roedd y penderfyniad i gynnwys dyfyniadau gan y Comisiynwyr yn ein hymatebion yn arbennig o ddefnyddiol a chawsant i gyd eu cynnwys yn y storïau perthnasol.

Rydym yn awr yn gwbl barod gydag atodiadau fideo i gyd-fynd â'r prif ddatganiadau i'r cyfryngau am adroddiadau pwyllgorau'r Cynulliad ac am lansio ymgynghoriadau. Mae'r wasg ar hyd a lled Cymru wedi defnyddio llawer o'r rhain ac mae tîm y cyfryngau yn monitro faint sy'n eu defnyddio. Dyma un enghraifft:

http://www.thisissouthwales.co.uk/news/Sunbed-ban-18s/article-1380835-detail/article.html

1.2 Nod strategol – dangos undod ac arweiniad ac ymateb yn feiddgar i newidiadau cyfansoddiadol

(a) Y wybodaeth ddiweddaraf am y rhaglen ddeddfwriaethol

Ers adroddiad diwethaf y Comisiwn, mae nifer o gerrig milltir eraill yn natblygiad y Cynulliad fel deddfwrfa wedi'u pasio:

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Ar 15 Hydref 2009, cafwyd Cymeradwyaeth Frenhinol i Fesur Jenny Randerson, sef y Mesur Bwyta'n Iach mewn Ysgolion (Cymru) 2009. Dyma'r darn cyntaf o ddeddfwriaeth a gynigiwyd gan Aelod Cynulliad o'r meinciau cefn i ddod yn rhan o gyfraith Cymru ers datganoli.

Cytunodd y Cynulliad ar egwyddorion cyffredinol y Mesur Arfaethedig Caeau Chwarae (Ymgysylltiad Cymunedau â Phenderfyniadau Gwaredu) (Cymru) yn ystod dadl Cyfnod 1 yn y Cyfarfod Llawn ar 1 Gorffennaf. Mae'r Mesur yng Nghyfnod 2 ar hyn o bryd a disgwylir penderfyniad gan Lywodraeth Cymru ynglŷn â chyllid.

Ar hyn o bryd mae Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1 yn ystyried y Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad

Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru) ac mae'n rhaid iddo gyflwyno adroddiad erbyn 30 Tachwedd.

Cafodd Mesur Arfaethedig Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru ei basio gan y Cynulliad ar 14 Hydref 2009 (gweler paragraff 2.1(b)).

Gosodwyd Mesur Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau) gerbron y Cynulliad ar 19 Hydref. Dyma'r Mesur cyntaf i Gomisiwn y Cynulliad ei gyflwyno a Phwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1 fydd yn ei drafod.

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 2

Mae'r cyfnod ymgynghori ynghylch Gorchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Llywodraeth Leol) 2009 wedi dod i ben. Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno adroddiad yw dydd Gwener 4 Rhagfyr. Mae'r Pwyllgor Materion Cymreig hefyd wedi ymgynghori ynghylch y Gorchymyn arfaethedig.

Cafodd Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2009 ei basio gan y Cynulliad ar 10 Tachwedd. Mae'n debygol y caiff ei drafod yng nghyfarfod y Cyfrin Gyngor ym mis Chwefror.

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 3

Cafodd Mesur Addysg (Cymru) ei basio gan y Cynulliad ar 3 Tachwedd. Dylai gael ei gyflwyno gerbron y Cyfrin Gyngor yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr er mwyn cael Cymeradwyaeth Frenhinol iddo.

Gosodwyd y Mesur arfaethedig ynghylch y Diwydiant Cig Coch gerbron y Cynulliad ar 19 Hydref. Cyfeiriwyd y Mesur at Bwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1 gan y Pwyllgor Busnes er mwyn cynnal trafodaethau Cyfnod 1. Lansiwyd ymgynghoriad cyhoeddus ar 23 Hydref 2009, a'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno sylwadau yw 13 Tachwedd. Bydd y Pwyllgor yn cyflwyno adroddiad erbyn 18 Rhagfyr 2009.

Cafodd Gorchymyn drafft Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Lles Cymdeithasol) a Gorchymyn drafft Cynulliad Cenedlaethol Cymru

(Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Eithriadau i Faterion) 2009 eu cymeradwyo gan Dŷ'r Cyffredin ar 20 Hydref. Yn dilyn cymeradwyaeth flaenorol y Cynulliad a Thŷ'r Arglwyddi i'r ddau Orchymyn (ar 20 Gorffennaf 2009), disgwylir yn awr i'r Cyfrin Gyngor eu trafod.

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 4

Ystyriodd Pwyllgor Cyfansoddiad Tŷ'r Arglwyddi Orchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) 2009 ar 14 Hydref. Disgwylir Gorchymyn drafft maes o law.

Cyflwynodd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 4 adroddiad ar Orchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Diwylliant a Meysydd Eraill) 2009 ar 6 Tachwedd. Mae'r Pwyllgor Materion Cymreig wedi ymgynghori ynghylch y Gorchymyn.

Mae Ysgrifennydd Gwladol Cymru wedi cyfeirio Gorchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Addysg) 2009 at Senedd y DU at ddibenion gwaith craffu. Mae Pwyllgor Dethol Materion Cymreig Tŷ'r Cyffredin wedi galw am dystiolaeth yng nghyswllt y Gorchymyn arfaethedig a'r dyddiad cau yw 27 Tachwedd 2009. Mae Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 4 hefyd wedi galw am dystiolaeth yng nghyswllt y Gorchymyn, a'r dyddiad cau yw 24 Tachwedd 2009.

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 5

Gosodwyd Gorchymyn Arfaethedig drafft Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Yr Iaith Gymraeg) 2009 gerbron y Cynulliad ar 20 Hydref. Cafodd y Gorchymyn drafft ei gymeradwyo gan y Cynulliad ddydd Mawrth 3 Tachwedd. Bydd angen cymeradwyaeth y ddau dŷ yn Senedd y DU cyn y caiff ei wneud gan y Cyfrin Gyngor.

Gosodwyd adroddiad Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 5 ar y Mesur arfaethedig ynghylch Taliadau Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2009 gerbron y Cynulliad ar 3 Tachwedd. Cytunodd

y Cynulliad ar egwyddorion y Mesur arfaethedig ar 10 Tachwedd. Mae Cyfnod 2 wedi dechrau'n awr.

Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth

Mae'r Pwyllgor Is-ddeddwriaeth wedi newid cryn dipyn ar y modd y mae'n gweithio o ganlyniad i'r 'Ymchwiliad i'r broses o graffu ar is-ddeddwriaeth a phwerau dirprwyedig'. Mae wedi dechrau ar y gwaith o graffu ar y darpariaethau ym Mesurau'r DU sy'n ymwneud â Chymru ac mae wedi cyflwyno adroddiadau ar bump o Fesurau'r DU hyd yma. Mae'r Pwyllgor hefyd wedi cyflwyno adroddiad ar ddarpariaethau is-ddeddfwriaeth mewn saith o Fesurau'r Cynulliad.

Mae'r Pwyllgor wedi ymateb yn raddol i'r newidiadau yn ei waith a bydd y gwaith sydd ar y gweill yn cynnwys craffu ar offerynnau statudol a thrafod gwaith craffu ar rinweddau mesurau drafft ac offerynnau statudol drafft. Bwriada'r Pwyllgor hefyd drafod sut y gallai'r Cynulliad ymdrin yn fwy systematig â deddfwriaeth Ewropeaidd.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn awyddus i fwrw ymlaen â meysydd gwaith eraill: adolygu offerynnau statudol; datblygu Atodlen 5 (gan gynnwys eithriadau i faterion); ac adolygu Rhaglen Reoleiddio Llywodraeth Cymru.

Cafwyd ymateb y Llywodraeth i ymchwiliad y Pwyllgor, a chaiff ei drafod yn y Cyfarfod Llawn ar 9 Rhagfyr.

Eraill

Cafodd adroddiad Pwyllgor Dethol Materion Cymreig Tŷ'r Cyffredin ar Orchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Iechyd a Gwasanaethau Iechyd a Lles Cymdeithasol) 2009 Jonathan Morgan yn ymwneud â Gwasanaethau Iechyd Meddwl ei gyhoeddi ar 30 Hydref 2009.

Cyfeiriodd yr Ysgrifennydd Gwladol Orchymyn Arfaethedig Cynulliad Cenedlaethol (Cymhwysedd Deddfwriaethol) (Rhif 7) 2008 Ann Jones, yn ymwneud â diogelwch tân yn y cartref at Senedd y DU at ddibenion gwaith craffu ar 8 Hydref 2009. Mae'r Pwyllgor Materion Cymreig wedi galw am dystiolaeth.

Y balot

Bu Jeff Cuthbert yn llwyddiannus yn y balot i gyflwyno Mesur Aelod ar 14 Hydref, a chynigiodd Fesur ynghylch hawliau gweithwyr ag anghenion dysgu ychwanegol. Trefnwyd i gynnal dadl yn y Cyfarfod Llawn i geisio caniatâd i gyflwyno Mesur arfaethedig ddydd Mercher 18 Tachwedd.

Bu Darren Millar yn llwyddiannus yn y Balot i gyflwyno Gorchymyn Cymhwysedd Deddfwriaethol a gynhaliwyd ar 14 Hydref, a chyflwynodd Orchymyn arfaethedig ynghylch Cynlluniau Parcio ffafraethol. Trefnwyd i gynnal dadl i geisio caniatâd y Cynulliad i gyflwyno Gorchymyn arfaethedig cyn diwedd tymor yr hydref.

(b) Rhaglen y Rhwydwaith Unedig

Yn dilyn y penderfyniad i gymeradwyo'r gyllideb atodol ar 20 Hydref, mae bwrdd prosiect UNO wedi cyfarfod i gytuno ar fanylion y prosiect. Mae'r gwaith o bennu cost lawn y prosiect yn cael ei chwblhau wrth i waith cynllunio manwl ar y systemau gweithredu, y cyfrifiaduron a'r seilwaith fynd rhagddo. Mae cynllun prosiect newydd hefyd yn cael ei ddatblygu ac mae swyddfa enghreifftiol yn awr ar waith i roi'r cymwysiadau cyfredol a'r system weithredu newydd ar brawf. Caiff yr holl gymwysiadau a ddefnyddir gan Aelodau'r Cynulliad a staff y Cynulliad eu rhoi ar brawf yn yr amgylchedd newydd yn ystod mis Tachwedd, Rhagfyr ac Ionawr 2010, a cheir penderfyniad ar y systemau terfynol ym mis Chwefror 2010.

Caiff seilwaith y rhwydwaith a'r gweinyddion eu prynu ddechrau 2010, a threfnwyd i'w gosod ac i roi'r system ar brawf ym mis Mawrth 2010; dyma pryd y caiff cyfrifiaduron pen desg/gliniaduron newydd eu prynu hefyd. Caiff yr Aelodau wybodaeth am hynt y gwaith yn rheolaidd, a chânt gyfle i weld y dechnoleg newydd a dewis y cyfarpar sydd orau ganddynt hwy. Disgwylir i'r cyfrifiaduron newydd gael eu dosbarthu yn ystod toriad y Pasg. Os bydd oedi yn y profion neu'r trefniadau, cânt eu dosbarthu yn ystod toriad yr haf.

1.3 Nod strategol – parch, gonestrwydd a llywodraethu da

(a) Y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Cyfarfu'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar 22 Hydref a thrafodwyd llythyr rheoli Swyddfa Archwilio Cymru ynghylch cyfrifon 2008-09 y Comisiwn. Pwysleisiodd Swyddfa Archwilio Cymru fod eu casgliadau cyffredinol yn gadarnhaol ac mae'r chwe argymhelliad a wnaed ar gyfer gwella wedi'u derbyn ac yn cael eu rhoi ar waith ar hyn o bryd. Trafododd y Pwyllgor hefyd strategaeth archwilio Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer cyfrifon 2009-10, y wybodaeth ddiweddaraf am hynt y cynlluniau archwilio mewnol a'r argymhellion, y wybodaeth ddiweddaraf am drefniadau rheoli risg ac adroddiad y Pwyllgor Cyllid ar gyllideb y Comisiwn ar gyfer 2010-11. Yn achos yr olaf, cytunodd y Pwyllgor y dylid ystyried cael sicrwydd annibynnol ychwanegol ar gyfer y gyllideb a'r trefniadau monitro yn ystod y flwyddyn.

(b) Cynllun Mentora Camu Ymlaen Cymru (y Cynulliad a Llywodraeth Leol)

Yn dilyn y seminarau asesu, dewiswyd 34 o bobl i'w paru ag Aelodau'r Cynulliad a Chynghorwyr. Dewiswyd y 34 o nifer o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol, o bob rhan o Gymru, ac mae llawer yn cynrychioli meysydd cydraddoldeb gwahanol. O'r 25 merch a'r 9 gŵr ar y cynllun, mae 4 LHD, 14 o Bobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig a 10 o bobl ag anabledd.

Lansiwyd y cynllun yn swyddogol ar 7 Hydref 2009 yn y Senedd. Yn ystod y noson, cafwyd areithiau gan y Llywydd, y Cynghorydd Lindsay Whittle, Lorraine Barret AC a Leighton Andrews AC yn ogystal â pherfformiad gan Gôr Dynion Hoyw De Cymru.

Mae'r mentoriaid i gyd wedi cysylltu â'r mentoreion ac mae'r rhan fwyaf wedi cynnal cyfarfodydd eisoes. Mae'r mentoreion hefyd yn cael manteisio ar ein sesiynau hyfforddi. Cynhaliwyd y sesiwn gyntaf ar 4 Tachwedd, sef sesiwn yn ymwneud ag ymgysylltu â'r gymuned a bod yn ddinesydd gweithgar. Rydym yn cydweithio'n agos â'r Tîm Allgymorth a Lleisiau dros Newid Cymru i gynnal cyflwyniad

i Wleidyddiaeth Cymru yng Nghaerdydd a Wrecsam ddiwedd mis Tachwedd.

(c) Y newyddion diweddaraf am gyhoeddi treuliau'r Aelodau

Fel rhan o'n hymrwymiad parhaus i gynnal y safonau uchaf o ran tryloywder a gonestrwydd, ar 30 Hydref cyhoeddwyd y wybodaeth ddiweddaraf am y treuliau y mae'r Aelodau wedi'u hawlio drwy gyfrwng ein system dreuliau Folding Space, sy'n cynnwys hawliadau rhwng mis Ebrill i fis Gorffennaf 2009.

Edrychodd 134 o bobl ar y wefan dreuliau ar y diwrnod y cyhoeddwyd y wybodaeth a chynyddodd y ffigur hwn drwy gydol yr wythnos honno gan gyrraedd 326 o'i gymharu â 27 yn ystod yr wythnos flaenorol. Yn dilyn y cyhoeddiad diweddaraf, ni chafwyd cwestiynau gan Aelodau'r Cynulliad na'r cyhoedd ac ni chafodd y manylion eu herio, ac roedd yr ychydig sylw a gafwyd yn y wasg yn ffafriol yn gyffredinol. Mae hyn i gyd yn cadarnhau bod ein strategaeth o'i gwneud yn haws i bobl weld gwybodaeth am dreuliau'r Aelodau, ynghyd â'n penderfyniad i gryfhau'r drefn lwfansau, yn cael effaith gadarnhaol. Rydym yn bwrw ymlaen â'n cynlluniau i gyhoeddi hawliadau bob mis o hyn ymlaen (tri mis ar ôl yr hawliad)

(d) Ymweliad y Comisiynydd Gwybodaeth

Gan adeiladu ar y berthynas waith dda rhwng swyddogion y Cynulliad a staff swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yng Nghaerdydd, daeth Christopher Graham, y Comisiynydd Gwybodaeth newydd, i'r Cynulliad ar 10 Tachwedd. Daeth Anne Jones, Dirprwy Gomisiynydd Cymru gydag ef. Yn ystod ei ymweliad, cyfarfu â Phrif Weinidog Cymru, Claire Clancy a Keith Bush.

Er y bu'n rhaid gohirio derbyniad i Aelodau'r Cynulliad oherwydd pwysau gwaith yn y Cyfarfod Llawn, gobeithio y caiff y derbyniad yn awr ei gynnal ar 24 Tachwedd. Bydd Anne Jones yn gweithio gyda swyddogion y Cynulliad i gyflwyno sesiwn sbardun ar Ryddid Gwybodaeth ar 23 Tachwedd.

(e) Cynhadledd Safonau Cymru Gyfan, 15 Hydref

Estynnwyd gwahoddiad i'r Prif Gynghorwr Cyfreithiol i arwain dau grŵp trafod yng Nghynhadledd Safonau Cymru Gyfan ar 15 Hydref a chafwyd cynrychiolaeth dda iawn (o gyrff llywodraeth leol a chyrff cyhoeddus eraill Cymru). Manteisiodd ar y cyfle i egluro darpariaethau Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Cafwyd trafodaeth fywiog gan archwilio'n drylwyr y trefniadau gwrthgyferbyniol ar gyfer gorfodi safonau ymddygiad Aelodau'r Cynulliad ac aelodau awdurdodau lleol.

1.4 Nod strategol – gweithio'n gynaliadwy

(a) Gwella gradd ynni'r ystâd

Fel y gŵyr yr Aelodau, rydym wedi bod yn gweithio gyda'r Ymddiriedolaeth Garbon i adolygu'r cyfleoedd i ddefnyddio ynni'n fwy effeithlon ar ein hystâd. O ganlyniad, dros y ddwy flynedd nesaf, rydym wedi rhoi nifer o newidiadau ar waith i wella'n gradd ynni, fel a ganlyn:

	2007/08	2009/09
Tŷ Hywel	G	F
Y Senedd	C	B
Pierhead	C	B

Dylid nodi bod y Pierhead ar gau ers blwyddyn er mwyn ymgymryd â gwaith adnewyddu a chaiff hyn ei adlewyrchu yn y radd ynni uwch. Pan fydd yr adeilad yn ailagor a'r cyfarpar ychwanegol yn cael ei osod fel rhan o'r ganolfan digwyddiadau ac arddangosfeydd, mae'n debygol y gall y radd ynni ostwng yn ystod y blynyddoedd dilynol.

Byddwn yn parhau i weithio gyda'r Ymddiriedolaeth Garbon a chynghorwyr arbenigol gan gynnwys Arups i gyflwyno rhaglen arbed ynni ar gyfer ystâd Bae Caerdydd.

1.5 Nod Strategol – darparu'r gwasanaeth gorau yn y modd mwyaf effeithiol

(a) Adolygiad annibynnol o wasanaethau dwyieithog

Ddechrau mis Tachwedd, cyhoeddwyd hysbyseb i chwilio am bobl i fod yn aelodau o banel a fydd yn cynnal Adolygiad Annibynnol o'n gwasanaethau dwyieithog. Yn dilyn y dyddiad cau, 23 Tachwedd, bydd y panel dethol yn ystyried y ceisiadau er mwyn penodi ym mis Rhagfyr. Dyma gylch gorchwyl yr adolygiad:

Ystyried yr holl wasanaethau dwyieithog a ddarperir gan Gomisiwn y Cynulliad, gan gynnwys datblygiadau mewn gwasanaethau dwyieithog ers sefydlu'r Comisiwn yn 2007, a'r cynigion a osodwyd allan yn natganiad ysgrifenedig Comisiwn y Cynulliad ar 30 Medi 2009.

1. **Ystyried sylwadau'n prif gwsmeriaid ar y gwasanaethau dwyieithog presennol a gwasanaethau dwyieithog yn y dyfodol.**

2. **O gofio'r angen i sicrhau gwerth am arian, a chan fanteisio ar y wybodaeth sydd ar gael am arfer gorau mewn gwledydd eraill, gwneud argymhellion i Gomisiwn y Cynulliad eu hystyried ynghylch darparu gwasanaethau dwyieithog yn y Cynulliad, gan gynnwys:**

   - **cynigion posibl ar gyfer diffinio a gwireddu uchelgais y Cynulliad o fod yn "gorff cwbl ddwyieithog";**

   - **sefydlu egwyddorion a ddylai fod wrth wraidd dulliau o gyflwyno gwasanaethau dwyieithog;**

   - **ystyried pob dull o ddarparu'r gwasanaeth, gan gynnwys, er enghraifft, sianeli cyfryngol newydd a deunyddiau archif.**

4. **Argymell y ffordd ymlaen i'r Pedwerydd Cynulliad ac wedi hynny (pan fydd y Cynllun Iaith Gymraeg wedi dod i ben).**

2. Gweithgareddau a digwyddiadau allweddol

2.1 Busnes y Cynulliad

(a) Darlledu

Yn dilyn penderfyniad BBC Wales i roi'r gorau i ddarlledu trafodion y Cynulliad, rydym wedi cael 30 o gwynion am hynny gan y cyhoedd mewn gwahanol fformatau. Drwy weithio gydag S4C2, rydym wedi anfon yr un neges iddynt i gyd, gan eu cyfeirio at ein gwasanaeth gweddarlledu, sef, senedd.tv. Rydym hefyd wedi gweithio'n agos gyda'r BBC ar eu prosiect Democratiaeth fyw a aeth yn fyw ar 3 Tachwedd wedi i'r digwyddiad gael ei lansio yn y Senedd. Peter Knowles sy'n lansio'r prosiect yn awr, ac ef hefyd sy'n rheoli BBC Parliament, ac rydym yn parhau i gynnal trafodaethau gydag ef ynghylch hyrwyddo trafodion y Cynulliad ar y sianel honno.

(b) Y Mesur Comisiynydd Safonau

Bydd y Cynulliad yn cwblhau'r trafodaethau ynghylch y darn cyntaf o ddeddfwriaeth a gynigiwyd gan bwyllgor wrth i'r Mesur fynd gyfnodau tri a phedwar ar 14 Hydref. Bydd y Mesur Cynulliad hwn yn sicrhau bod swydd Comisiynydd Safonau wedi'i ymgorffori mewn deddfwriaeth ac y bydd:

- yn gallu hyrwyddo safonau uchel ym mywyd cyhoeddus Aelodau'r Cynulliad;
- yn meddu ar y pwerau i'w alluogi i ymchwilio'n drylwyr i gwynion; a'i
- fod yn gwbl annibynnol ar y Cynulliad a, chan hynny, y bydd yn gallu gweithredu'n gwbl wrthrychol.

Cytunwyd ar nifer o welliannau i gryfhau pwerau'r Mesur arfaethedig ac i sicrhau ei fod yn fwy eglur.

Bydd cyfnod hysbysiad y Mesur Arfaethedig Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn dod i ben ar 11 Tachwedd. Yna bydd y Mesur yn mynd gerbron y Cyfrin Gyngor ar 9 Rhagfyr i gael Cymeradwyaeth Frenhinol.

2.2 Y wybodaeth ddiweddaraf am y Pierhead

Dechreuodd y gwaith ar y safle ym mis Medi ac mae'r contractwyr ar hyn o bryd yn llwyddo i gadw at yr amserlen a disgwylir y bydd y gwaith adeiladu a'r gwaith o osod y

cyfarpar arddangos wedi'i gwblhau erbyn y Nadolig. Clustnodwyd mis Ionawr ar gyfer cwblhau gwaith i unioni unrhyw ddiffygion ac i osod y meddalwedd. Mae cynnwys y meddalwedd yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd ac mae'r darparwyr yn cydweithio'n agos â staff y Cynulliad. Disgwylir y bydd Bwrdd y Prosiect yn cytuno ar y cynlluniau gweithredol terfynol cyn y toriad. 1 Mawrth yw'r dyddiad lansio o hyd a bwriedir cynnal sesiynau yn y Pierhead (tebyg i'r ŵyl Wleidyddiaeth) ar 4/5/6 Mawrth. Bydd cyflwyniad sy'n rhoi braslun o ddiben a threfniadaeth y Pierhead ar ei newydd wedd ar gael i'r grwpiau plaid eu trafod erbyn wythnos gyntaf mis Rhagfyr.

2.3 Ymweliad gan Lefarydd Tŷ'r Cyffredin

Ar 30 Medi, croesawyd y Gwir Anrhydeddus John Bercow AS, Llefarydd Tŷ'r Cyffredin, i'r Cynulliad Cenedlaethol.

Daeth y Siaradwr yng nghwmni Robert Rogers, Clerc Deddfwriaeth, ac Ian Davis, Cludwydd Pwrffil y Llefarydd a chyfarfu'r Llywydd yn ffurfiol â nhw wrth iddynt gyrraedd. Yn ystod ei ymweliad, teithiodd y Llefarydd o amgylch y Senedd, gwyliodd y Gweinidog Iechyd yn ateb cwestiynau o'r oriel gyhoeddus, a chyfarfu ag Aelodau Cynulliad a swyddogion i glywed am gasgliadau diweddar y panel adolygu, ymhlith materion eraill.

Fel rhan o raglen allgymorth y Llefarydd, cyfarfu hefyd â phlant ysgol a oedd yn ymweld â'r Cynulliad ac ymwelodd ag ysgol yng Nghaerdydd lle bu'n siarad â'r disgyblion am ei rôl ac am waith Tŷ'r Cyffredin. Daeth ymweliad y Llefarydd i ben gyda chyflwyniad gan Peter Black AS, Comisiynydd y Cynulliad, ar e-ddemocratiaeth, Senedd.tv, y wefan ac e-ddeisebau.

Roedd y llythyrau a gafwyd gan y Llefarydd ar ôl ei ymweliad yn llawn canmoliaeth am y croeso a gafodd yng Nghaerdydd ac am frwdfrydedd y staff y cyfarfu â nhw yn y Cynulliad. Yn dilyn ei ymweliad, rydym am sicrhau y bydd y Llefarydd yn cael y wybodaeth allweddol am yr agweddau hynny ar ein gwaith y dangosodd ddiddordeb penodol ydynt e.e. e-ddeisebau a'r system dreuliau ar-lein.

2.4 Penodi staff

Penodwyd Lynne Flux yn Bennaeth yr adran Archwilio Mewnol yn dilyn cystadleuaeth agored. Dechreuodd ar ei gwaith ar 9 Tachwedd a bydd yn gweithio yn yr Uned Gorfforaethol. Mae'r penodiad hwn yn braenaru'r tir ar gyfer cynnal archwiliadau mewnol "yn fewnol" wedi i gytundeb Bentley Jennison ddod i ben wedi iddynt gwblhau eu gwaith ar flwyddyn ariannol 2009-10.

Ers mis Gorffennaf, mae 37 o bobl wedi'u penodi i swyddi drwy gynlluniau recriwtio mewnol ac allanol, gan gynnwys:

- chwe swydd yng Ngwasanaeth y Pwyllgorau – Ail Glercod a Dirprwy Glercod yn bennaf;
- chwe swydd yn y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi – gan gynnwys pedwar cyfieithydd a golygydd a benodwyd fel rhan o'r cynllun cyfieithwyr dan hyfforddiant; a
- saith swydd yn y Tîm Diogelwch.

3. Adroddiad ariannol

Gosodwyd y Gyllideb Atodol ar 14 Gorffennaf 2009 (GEN-LD7634) a chafodd ei thrafod a'i chytuno ar 20 Hydref 2009. Y gyllideb flynyddol ar gyfer 2009-10 yw £49.701miliwn, sef cynnydd o £1.95miliwn. Mae'r cynnydd yn darparu'r rhan fwyaf o'r cyllid ar gyfer prosiect y Rhwydwaith Unedig (UNO). Mae'r gyllideb ar gyfer y prosiect hwn wedi codi o £0.2m i £2.9m er mwyn gwella trefniadau ar gyfer dilyniant busnes (bydd cyllidebau presennol yn talu am hyn).

Mae cyllideb y Comisiwn ar gyfer y cyfnod hyd at 30 Medi yn dangos gwariant net o £21.029 miliwn, sef 42% o gyfanswm cyllideb 2009/10. Mae ychydig o broffiliau gwariant prosiectau gan gynnwys prosiect UNO a nodir uchod) yn rhagweld y caiff y rhan fwyaf o'r gyllideb ei wario yn ystod hanner olaf y flwyddyn ariannol. Bydd y wybodaeth ddiweddaraf am ein perfformiad cyllidebol yn parhau i gael ei chyflwyno mewn cyfarfodydd yn y dyfodol.

I baratoi ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf, cymeradwywyd cyllideb y Comisiwn ar gyfer 2010/11, sef £48.973miliwn, ar 21Hydref 2009. Ar hyn o bryd rydym yn gweithio ar ailgyflwyno'r gyllideb i ymateb i argymhellion y Pwyllgor Cyllid a byddwn yn rhoi ymateb llawn i'r Pwyllgor ddechrau mis Rhagfyr, a chaiff hyn ei rannu â'r Comisiynwyr.

4. Gwybodaeth ychwanegol

4.1 Mae rhestr o'r wybodaeth a ryddhawyd o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ers yr adroddiad diwethaf yn Atodiad A. Gellir darparu'r rhestr lawn i'r Comisiynwyr ar gais.

GWYBODAETH A RYDDHAWYD YN DILYN CEISIADAU I WELD GWYBODAETH MEDI-HYDREF 2009

- **Gwybodaeth am y cynllun ailfrandio**
- **Gwybodaeth am ddiwrnodau cwrdd i ffwrdd ar gyfer staff**
- **Gwybodaeth am gyllideb flynyddol y Gwasanaeth Cyfathrebu Allanol**
- **Nifer o weithwyr yn y Cynulliad sy’n ennill dros £53,108 y flwyddyn**
- **Gwybodaeth am brynu ar ailwampio’r bws**
- **Sawl gwaith y cyrchwyd Cofnod y Trafodion drwy’r tudalennau Cymraeg ar wefan y Cynulliad**
- **Gwybodaeth am radd effeithlonrwydd ynni Tŷ Hywel**
- **Gwybodaeth am Gamu Ymlaen Cymru**
- **Manylion am y modd yr aethom ati i asesu pa mor aml y caiff y fersiwn Gymraeg o Gofnod y Trafodion ei chyrchu**
- **Data’n ymwneud â nifer y ceisiadau i weld gwybodaeth a gafwyd gan y Cynulliad Cenedlaethol**

GWYBODAETH A GADWYD YN ÔL YN DILYN CEISIADAU I WELD GWYBODAETH MEDI-HYDREF 2009

- **Ni chadwyd dim gwybodaeth yn ôl**